

قرآن

مکتب و ایدئولوژی

«تفسیر سورہی قدر»

محسن سیدین

www.ketab.ir

سرشناسه

عنوان و نام

پایه و درجه

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابک

موضوعات فهرست

نویسنده

عنوان دیگر

ردیف

رد بندی آخره

شماره ۵ پشتی

ملی

۱۳۲۴/۱۰/۳

محسن سیدین

تهران: اوامتن، ۱۳۹۹

978-600-6848-56-3

تفسیر سوره قدر

BP ۱۰۲/۲۹۶

۶۱۰۶۹۷۳

موسسه نشر

قرآن، مکتب انجمنی، تفسیر سوره ی

قدر

محسن سیدین

۳- ۵۶-۶۸۴۸-۶۰۰-۶۸-۶۰۰

اوامتن

فرشیوه / روشنگ

اول / ۱۳۹۹

۱۰۰

۴۰۰۰ تومان

mail_avamatn@yahoo.com

۶۶۹۶۴۱۶۶

نام کتاب

نویسنده

شابک

ناشر

چاپ / صحافی

نوبت چاپ

تیراژ

قیمت

تلفن و ایمیل ناشر

فهرست

۷	مقدمه ۱
۸	سوره
۱۰	قدر
۱۱	إِنَّا
۱۲	انزال
۱۳	لَيْلَةُ
۱۴	ادب / نزول
۱۶	ملانک
۱۷	رُوح
۱۸	فیهما / اذن بن
۱۹	کُلْ اَمْر
۲۰	سلام
۲۱	طلوع فجر
۲۲	مقدمه ۲
۳۳	خدا در قرآن
۴۶	نبوت در قرآن
۵۵	معاد در قرآن
۶۴	امامت در قرآن
۷۴	عدالت در قرآن
۸۰	شناخت در قرآن
۸۸	انسان در قرآن
۹۴	جامعه نگری در قرآن
۱۰۱	جامعه نمونه
۱۰۹	مسجد در قرآن
۱۱۶	بنی اسرائیل
۱۲۵	اخلاق در قرآن
۱۳۵	آموزش در قرآن
۱۴۳	هدف شناسی
۱۵۰	کلیت دین
۱۵۶	سیاست در قرآن

۱۶۸	اقتصاد در قرآن
۱۸۱	زکوة در قرآن
۱۸۹	ربا در قرآن
۱۹۵	اقتصاد کشاورزی
۲۰۰	شکر در قرآن
۲۰۸	تیپ‌ها در قرآن
۲۱۶	زن در قرآن
۲۲۳	اصلاح در قرآن
۲۳۱	وحدت در قرآن
۲۳۹	گناه در قرآن
۲۴۹	اهل کتاب در قرآن
۲۶۰	شیطان در قرآن
۲۶۸	شفاعت در قرآن
۲۷۲	آزادی در قرآن
۲۸۰	غلو در قرآن
۲۸۷	مردم در قرآن
۲۹۵	امانت در قرآن
۳۰۱	عبادت در قرآن

مقدمه ۱

سوره قدر را سوره تقدیر و مُقَدَّرَات می‌توان دانست که در آن مسئله انزال یعنی نزول قرآن به درون و شکل گرفتن شخصیت فرد و فرهنگ جامعه براساس ضوابط برآمده از قرآن و سنت معلمان مطمئن قرآن یعنی پیامبر(ص) و اهل بیت(ع) مطرح است، چیزی که اگر به واقعیت و ظهور برسد فرشتگانی که خدایشان از آنها خواسته است به بشر سجده کرده و در خدمت او در آیند تا طلوع فجر قیامت تمام شود و او خواهند گردید و به واسطه‌ی آن دنیای بشر آبادان شده (هُوَ أَشْأَكُم مِّنْ أَرْضٍ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا... آیه ۶۱ سوره هود) و وقتی بشر بتواند به فرمان الهی و هدایت او دنیای خود را آبادان نماید از امتحان عُمر موفق بیرون خواهد آمد و در آخر راه به بهشت راه خواهد یافت (وَلَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ... ۴۶ رحمن) و اگر تا به حال چنین نشده و دنیای مسلمان‌ها مخصوصاً در عصر ما چنین ویران است دلیلی آن است که ما در آموزش‌ها و در جدی گرفتن کتاب خدا و تدبیر در آن با عنایت مقدمه‌ی فهم و عمل ورودی درخور را نداشته و به روخوانی و زیبا خوانی و حدیث حفظ اکتفا کرده‌ایم و نتیجه آن شده‌است که حتی بعد از دفع طاغوت و راه‌یابی به استقلال عمل‌سیاست و اقتصاد و فرهنگ را در اختیار کسانی گذاشتیم که یا به قرآن آشنایی و اعتقاد ندارند و یا آشنایی ایشان در حد ظواهر بوده و احفادشان از مرحله جَنَانی و لسانی به مرحله آرکانی نرسیده است (الْأَيْمَانُ مَعْرِفَةُ بِالْقَلْبِ، وَ إِقْرَارٌ بِاللِّسَانِ، وَ عَمَلٌ بِالْأَرْكَانِ). (۱۷۱)- هزار حدیث از امیرالمؤمنین (ع) و سعی راقم در این مجموعه آن بوده است که بگویم قرآن در زمینه‌های اجتماعی نیز که عده‌ای به آن توجه نداشته و قرآن را کتاب فقط هدایت فرد

می‌دانند، هدایت است، و اگر در این مقدمه به‌مفاهیم سوره‌ی قدر اشاره شده است و در متن فشرده‌ای از مباحث مربوط به دنیا آمده‌است مباحثی که می‌توان در هر مورد آن کتاب‌ها نوشت و با مقایسه وضعیت مشکل‌زای موجود با آنچه می‌تواند بود، به‌خاطر آن است که متولیان شاید از گرایش‌های آبایی و رجالی در فهم دین مستقلاً درآمده و به قرآن و سنت رو نمایند و در کنار شناخت زمان و آسیب و گناهان موجود راه علاج را از دین بخواهند، کاری که پیامبران و اوصیاء ایشان کرده‌اند و در قرآن به وضوح آمده‌است که وقتی پیامبری می‌دیدید است که جامعه با آلوده شدن به نوعی از گناه، از فطرت توحید دور و در دامن شرک افتاده‌است می‌کردند و وقتی خدا اخلاص آنها را مشاهده کرده است امداد خویش را شامل ایشان نموده است اگر چه بعد از آنها، دین‌شان توسط متولیان به انحراف کشیده شد، و دوباره پیامبری دیگر مبعوث شده است تا آن را اصلاح نمایند...

سوره

سُور دیوار قلعه را گویند و سوره مجموعه‌ای است از آیات که مجموعه‌ای از مفاهیم را شامل بوده و آن مجموعه مانند دیوار آن قلعه آن را در بر گرفته‌است و بر این اساس می‌توان گفت هر سوره‌ای را پیامی است که خداوند به بند تسبیح آیات به صورت دانه‌ها حُل آن و به آن مربوط می‌باشند، فی‌المثل سوره‌ی حمد که مهم‌ترین سوره و مادر سوره‌هاست (أُمُّ الْکِتَابِ) پیامش فلسفه‌ی آفرینش انسان و آمدن پیامبران و کتب آسمانی است که همان بسم‌الله یعنی خداگونه شدن انسان و متخلّق شدن او به اخلاق خدا و مُتَّصِف شدن او به صفات خالق است (تَخَلَّقُوا بِأَخْلَاقِ اللَّهِ - حدیث. بحار الأنوار جلد ۵۸، صفحه ۱۲۹) به خاطر

رسیدن انسان به رحمت دنیا (رحمن) و رحمت آخرت (رحیم) و چگونگی وصول به این هدف که در شش آیه بعد آمده است و تفصیل آن در بقیه آیات و سوره هاست، و سوره ی بقره سوره ای است که به دنبال تشکیل جامعه و امت وسط است (وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا... ۱۴۳ بقره) جامعه و امتی که اگر بر اساس رهنمود دین شکل بگیرد نمونه و شاهد برای سایر جوامع خواهد بود و این داستان موسی در این سوره و در سایر سوره ها به خاطر آن است که امت موسی (ع) به واسطه عدم درک و عدم پیروی عملی و نظری از دین در تشکیل آن موفق نبود در حالتی که سلیمان (ع) داوود (ع) موفق بودند و با درک عوامل عدم موفقیت امت موسی (ع) و توفیق سلیمان (ع) و داوود (ع) می توان به راهیافتی روشن در این سوره رسید، و سوره ی آل عمران سوره ای است بر محور اهل کتاب یعنی متولیان رسمی مذهب در جامعه کسانی که مردم دین را از آنها می گیرند و اصلاح و یا انحراف آنها را دین و کتاب و سنت پیامبران اصلاح و یا انحراف جامعه را به دنبال خواهد داشت و آن سوره ای است مَفْصَل که خلاصه ی آن در جزء سی ام سوره ی بینه است و در این سوره اهل کتاب بر اساس بینه و بر این معیار که عبارت است از کتاب و سنت رسولان: (رَسُولٌ مِّنْ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُّطَهَّرَةً) به دو دسته خیر و شر تقسیم می شوند (خیر البر به رسالیریه) تا انسانها در پیروی از اهل کتاب جامعه، تابع خیر ایشان بوده و از شرشان دوری کنند، و سوره نساء و نور دو سوره ای هستند که اساس سخن آنها در مورد خانواده است چیزی که خشت بنای جامعه می باشد که اگر به درستی شکل بگیرد جامعه ای رشید و متکامل پدید آمده و در بستر چنین جامعه و خانواده هایی انسان هایی رشید به ظهور خواهند رسید (فِي بُيُوتٍ أُذِنَ لِلَّهِ... رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ ۳۶ و ۳۷ نور)،

و سوره مائده سوره‌ای است با محوریت ما آنزل الله در آیات ۴۵ و ۴۷ و ۴۴ این سوره که آن شامل مجموعه‌ای از فقه و فقیه یعنی احکام و دستورات دین و فرد صالح و شایسته‌ای است که بتواند آنها را فهم و کلیت آن را به مرحله اجرا در آورد و در این سوره در آیات ۱ - ۶ سخن از احکام و پاره‌ای از دستورات دین به میان آمده است و در لابلای آیه ۳ و آیه ۵۵ و آیه ۶۷ سخن از فردی که می‌تواند دین خدا در کلیت آن فهم نموده و در صورت حمایت مردم در روابط جامعه به اجرا درآورد به میان آمده است.

قدر

قدر به معنی اندازه و مقدار است و برای رسیدن یک کار به مرحله پایانی یعنی (قضا) مرحله‌ای از قدر باید طی شود. مرحله‌ای که قبل از آمدن در قالب یک برنامه و عمل در ذهنیت انسان‌ها و اعمال تصمیم‌خطور کرده و بعد از رسیدن به روشنی و وضوح و مشخص شدن همه‌ی جوانب و اجزاء اگر در آن باره سرمایه‌گذاری شود سرمایه‌ها به هدر نخواهد رفت و قرآن نمونه و بهترین طرح از چگونگی شکل گرفتن انسان بر گونه خداست (بسم الله) جامعه و امتی است که در صورت شکل گرفتن وسط و نمونه خواهد بود برای جمع و انسانهای حق طلب در همه زمان‌ها، کتابی که هم درک و فهم آن و عمل بر اساس رهنمودهایش نیازمند قدر و اندازه و مقدار است و قدر و اندازه پیری است که در قالب یک برنامه شایان توجه خواهد بود و جامعه‌ی ایمانی زمانی خواهد توانست به درک شب قدر به مدد هدایت قرآن برسد که به برنامه‌ی صحیح و برآمده از قرآن عمل کند تا بتواند از شیرک و التقات که ر سانشده به مقصد نبوده

و گمراه کننده است رَهیده و به توحید که دین و رَوَیهی برآمده از ارادهی خالق است راه یابد چیزی که علاوه بر آخرت، سعادت دنیا را نیز تأمین خواهد کرد...

اِنَّا

کلمه‌ی اِنَّا در ابتدای سوره قدر مرکب از اِنْ و ناء تأکید است بر اینکه فقط خالق خالق انسان می‌تواند هادی این مخلوق برخوردار از اراده در میان همه‌ی موجودات مجبور باشد زیرا او را قبل از فرستادن پیامبرانش مجهز به اختیار و اراده کرده است. اراده‌ای را که قبل از آفرینش جن و انس مخصوص خودش بوده است به او عطا نمود، است (نَفَخْتُ فِيْهِ مِنْ رُّوحِيْ - ۲۹ حجر) و اراده وقتی توسط خالق هدایت شود، بشر در کنار آن برخوردار از آگاهی و بصیرت باشد راه خودش را به سوی کمال باز خواهد کرد و به واسطه‌ی آن به خیر دو جهان خواهد رسید، و چون معلوم شود که هادی بشر فقط خدا تواند بود مفهوم آیات تاحدی روشن خواهد شد و معلوم خواهد گردید که اگر گفته می‌شود همه‌ی جن و انس چنانچه به مَدَد هم آیند نیز نمی‌توانند به سنده قرآن یا ده سوره و حتی یک سوره از قرآن بیاورند منظور چیست، و معلوم خواهد شد که اگر مؤمنان به قرآن و متولیان نتوانند به هدایت قرآن راه یافته و به نیازهای دنیایی و آخرتی انسان‌ها لااقل در بُعد نظر پاسخگو باشند کار عظیم هدایت خلق به دست شیاطین خواهد افتاد و به واسطه‌ی آن وحدت اُمت بشری مبتلا به تفرقه و اختلاف و نزاع خواهد شد و در چنین وضعیتی ارزش‌ها پایمال و ضد ارزش‌ها بر روابط میان انسان‌ها حاکم خواهد شد.